

Μ.Ι. Γεδών
: Πατριάρχης
Πλάνης
Κηπ. 1887

τοῦ θείου λόγου διδασκαλίας ὄν, εὐπροσήγορος καὶ φιλόπτω-
χος, μνήμην κατέλιπεν ἀρίστου ποιμένος, γράψας μάλιστα
καὶ «κανονικὰς διατάξεις³⁹⁴». Ὁ ἱερὸς Κοσμάς ὠνόμασε «πρω-
τον» τοῦ ὄρους Λάτρου τὸν ἐν δόσις Χριστοδούλου, κτίτο-
ρα τῆς ἐν Πάτμῳ μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου³⁹⁵.

(1075-1084)

Ἐπὶ τοῦ Κοσμά, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, Νικηφόρος ὁ
Βοτανειάτης ὁ αὐτοκράτωρ κατήργησε τὴν μητροπολιτικὴν
ἀξίαν τοῦ ἐπισκόπου Μαδύτου, ὅρισας ὅπως μετὰ τὸν θά-
νατον τοῦ τημικαῦτα ἀρχιερατεύοντος ἐν Μαδύτῳ ἐπιστραφῆ
τῇ μητροπόλει Ἡρακλείας ἢ ἀπ' αὐτῆς ἀποσπασθεῖσα πρό-
τερον καὶ εἰς τιμὴν μητροπόλεως ἀναβιβασθεῖσα Μάδυτος.
Συγχρόνως διὰ χρυσοβούλλου τοῦ αὐτοῦ Νικηφόρου ἐπεκυ-
ρώθησαν τὰ προηγούμενα χρυσοβούλλα τῶν αὐτοκρατόρων
Λέοντος καὶ Ἀλεξάνδρου, Ῥωμανοῦ, Χριστοφόρου καὶ Κων-
σταντίνου καὶ Νικηφόρου τοῦ Φωκά, καθ' ἃ ἡ ἀρχιεπισκο-
πὴ Πατρῶν προὐβιβάσθη εἰς μητρόπολιν, ἔχουσα τρεῖς ἐ-
πισκοπὰς: Μεθώνης, Λακεδαιμόνος καὶ Σαρσοκορώνης³⁹⁶.

Ὁ χρονογράφος Ἐφραίμης, ὁ τὸν ἀείμνηστον Κηρουλ-
λάριον ἓνα τῶν εὐπατριδῶν καὶ μοναχῶν καὶ «θερμοουργὸν
ἄνδρα, τῶν νόμων ὑπερόπτην ἀποκαλέσας³⁹⁷», ὁ τὸν Λειχού-
δην κρίνων «σπουδαῖον ὄντως, εὐλαβῆ, Θεῷ φίλον», ὁ τὸν

394. Ἰωάννου μητροπολίτου Ῥωσίας ἐπιστολὴ πρὸς Κλήμεντα πάπαν
Ῥώμης· ἐκδόσεις Συμφωνίας Κ. Οἰκονόμου· σελ. 8'.

395. βλέπε Ἀκολουθίαν ὁσίου Χριστοδούλου, κατὰ τὴν ὑπὸ πᾶσαν
ἐπιμὴν ἀρίστην ἔκδοσιν, ἣν εἰς φῶς ἤνεγκεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1884 ὁ ἐκ τῆς
ἐν Πάτμῳ μονῆς ἱεροδιάκονος Κύριλλος Βοίτης, σελ. 70, καὶ σελ. 120,
ἐνθα καλεῖ «ἀρχιμανδρίτην» τοῦ Λάτρου.

396. Νικολάου πατριάρχου σημεῖωμα πρὸς Ἀλέξιον Κομνηνόν· τόμ.
Ε' τοῦ Συντάγματος τῶν ἱερῶν Κανόνων, σελ. 72.

397. Ἡ κρίσις οὐχὶ τσοῦτον κολακευτικὴ, ἀποδοξμένη ὑπὸ τοῦ Ἐ-
φραΐμου καὶ τῷ ἐπὶ Θεοδώρου Λασκάρεως εἰς Κωνσταντινούπολιν ἴστα-
λέντι παπικῷ λεγάτῳ Πελαγίῳ κατάλογος αὐτοκρατόρων· σιγ. 7431.

ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἀγγοῦριου, κειμένη τότε δεξιόθεν τῶ τὸν Βόσπορον ἀναπλέοντι. Ἄγνωστον τότε κατετάχθη ἐν τοῖς ἁγίοις καὶ κατὰ τίνα ἡμέραν ἦγεν ἡ Ἐκκλησία τὴν μνήμην αὐτοῦ³⁹².

1075—1081.

103. ΚΟΣΜΑΣ Α΄.

Κοσμάς ὁ Ἱεροσολυμίτης λεγόμενος, ὑπέργηρος, ἐννενηκοντούτης, ὡς ἐλέγετο, ἐκλήθη ἔν ἀνέλθῃ τὸν οἰκουμένικόν θρόνον τῇ 2 αὐγούστου τοῦ 1075. Ἐξ Ἀντιοχείας, ὡς εἰκάζω, καταγόμενος, ἀπὸ δὲ τῆς ἁγίας Πόλεως ἀφικόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐτιμᾶτο λίαν ὑπὸ τοῦ Μιχαὴλ τοῦ Δούκα διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, μονάζων οὐ μακρὰν τῶν Βλαχερνῶν διαμένων ἀπὸ τίνος ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ κράτους, ἐκλήθη εἰς διαδοχὴν τοῦ Σιφυλίου, τιμώμενος ὑπὸ πάντων διὰ τὴν ἀπλότητά τῶν ἡθῶν. Ἄγευστος παιδείας, καὶ τῆς ἐπιστήμης τοῦ ποιμένου ἀπειρος τυγχάνων, ἀλλὰ καὶ ἀπαρεσκόμενος τῇ διοικήσει τῶν κοινῶν πραγμάτων, καὶ τὴν διόρθωσιν αὐτῶν ἀπελπίσας, ἀποτίθησι τὴν ἀρχὴν τῇ 8 μαΐου 1081, μετὰ τὴν λειτουργίαν. ἦν ἐτέλεσεν ἐν τῶ ναῶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν τῶ Ἐβδόμῳ. «τῇ τῶν κοινῶν πραγμάτων μεταχειρίσει ἀπαρεσκόμενος — γράφει περὶ τοῦ Κοσμά ὁ Ζωναρᾶς — καὶ ἀπεγνωκῶς τὴν διόρθωσιν, τῶ ὑπὲρ τῆ «ἄρον» εἰπὼν «τὸ ψαλτήριον, καὶ συνέπου μοι», τῆς Ἐκκλησίας ὑπανεχώρησε· καὶ πολλὰ παρὰ τῶν κρατούντων παρακληθεὶς οὐχ ὑπενόστησεν». Ἀπεβίωσεν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Καλλίου, κειμένη ἐν Κωνσταντινουπόλει³⁹³.

Ὁ πατριάρχης Κοσμάς χειροτονήσας ἀπέστειλε τῶ 1080 μητροπολίτην Ῥωσσίας τὸν πολυμαθέστατον καὶ πλήρη χριστιανικῶν ἀρετῶν ἑλληνα Ἰωάννην, ὅστις ζηλωτὴς τῆς

392. Ταῦτα κατὰ τὸν παρὰ Fischeri κατάλογον.

393. Anselmi Bandurii Annotationes. Ζωναρᾶς: Ἄνω Κομνηνή.